

L'ENTREVISTA a Josep Maria Canyelles

En aquest número del Portaveu comencem una nova secció d'entrevistes a mares i pares de Projecte. Per aquesta primera entrevista hem demanat als nens i nenes de primer de primària (amb la col·laboració de la Gemma) que prepararessin algunes preguntes genèriques per a fer a la persona entrevistada, i des de la redacció del Portaveu n'hem fet unes quantes més. A continuació teniu l'entrevista que hem fet a Josep Maria Canyelles, pare d'en Marcel (que ja ha deixat Projecte) i d'en Martí de tercer de primària, a qui volem agrair la seva amabilitat en contestar les preguntes dels nens i les del Portaveu.

LES PREGUNTES DELS NENS:

Quina feina fas? Sóc consultor de Responsabilitat Social de les Empreses (RSE). Això vol dir que ajudo algunes persones a dirigir millor les seves empreses o organitzacions. Sobretot a fer que aquestes empreses es portin d'una manera més responsable amb la societat.

És una feina difícil? Canviar les maneres de fer de les organitzacions és difícil perquè les organitzacions són persones i a tothom ens costa canviar, encara que sigui per a fer millor les coses. Però si ho aconseguim és molt agraït!

T'agrada la teva feina? He tingut la sort de treballar sempre en allò que m'ha agradat més.

Com és el teu despatx? Després d'anys de treballar tancat en despatxos ara treballo des de casa —que té coses bones i dolentes— i sobretot tinc el que en podríem dir una oficina virtual, és a dir que la porto sempre al damunt: la PDA, el portàtil...

Quants fills tens i com es diuen? En Marcel, que ja va deixar Projecte fa temps, està a punt de fer els 18 i ja ha començat Telecom a la universitat. En Martí fa 3r i ja en té 8 i mig (i juga a l'equip de bàsquet de l'escola!).

Tens secretari/secretària? Treballo sol, tot i que amb tota una xarxa d'altres persones, organitzacions, universitats... Penso que, si és possible, és molt més gratificant fer-se un mateix totes les parts de la feina. Cada cop es parla més d'assistents o de col·laboradors que no de secretàries. Ja no és tant important manar sinó poder col·laborar en equip per un projecte compartit. Això ha anat evolucionant molt!

Tens algun hobby? N'he tingut uns quants: des de la bici de muntanya fins a col·leccionar segells, petxines, monedes, però ara no dispenso de gaire temps i els tinc força abandonats.

Ets esportista? De fet, em passo el dia amunt i avall, fent equilibris o superant el llistó, però em sembla que no voleu dir ben bé això, oi?

I LES PREGUNTES DEL PORTAVEU:

En què consisteix la cultura de la responsabilitat social? La Unió Europea diu que és la integració voluntària, per part de les empreses, de les preocupacions socials i ambientals en les seves operacions comercials i les seves relacions amb els seus interlocutors. És una manera de fer de les empreses (i també dels organismes públics o entitats socials) en que tenen en compte els interessos del conjunt de la societat. És a dir que no pensen solament en el seu propi interès, o en tot cas han entès que el seu propi futur depèn cada cop més de com els veiem els altres.

Quan de temps fa que hi estàs implicat? Fa anys que he estat en temes relacionats, però com a promotor de Responsabilitat Global (www.responsabilitatglobal.com) des del 2004.

Creus que la gent del carrer coneix el tema? Creus que hi estem prou implicats? El coneixement de l'RSE va creixent molt ràpid. Fa només 3 o 4 anys es coneixia poquíssim! Cada cop hi ha més empreses que entenen que és important i ho van incorporant. També hi ha més persones que van tenint-ho en compte.

Com podem implicar-nos les famílies en la responsabilitat social? Per exemple a l'anar a comprar, triant productes més respectuosos amb el medi ambient, i també seleccionant les empreses d'acord amb les pràctiques que tinguin amb les comunitats on actuen, la manera com tractin la plantilla, l'entorn, les inquietuds socials... De vegades pot suposar haver de comprar un producte més car si tenim la sospita que per a elaborar-ne un de més barat es poden haver aprofitat de persones sense cap dret...

Com els podem explicar que és als nostres fills? Podem parlar-los dels grans escàndols mundials, però també podem explicar-los-ho en positiu, a partir de les empreses que fan bé la feina i que fan un esforç especial per contractar persones que tenen dificultats per a trobar feina perquè tenen una disminució o són d'un col·lectiu marginat. En el dia a dia també podem mostrar exemples més propers com un establiment comercial que pot tractar bé la

seva gent, no enganyar la clientela, col·laborar amb les festes del barri, tenir mesures d'estalvi energètic, facilitar la integració dels nouvinguts, oferir productes respectuosos i disposar d'informació sobre com han estat produïts i el seu impacte... i per descomptat complir la llei en temes com l'accessibilitat, la disponibilitat lingüística, el tractament de residus i molts altres!

Què podem fer des de l'Escola? Lògicament hauria de ser una aposta integral, com fan les empreses més compromeses, fet que no hauria de costar gaire donats els valors que ja es treballen des de les opcions educatives. La selecció de productes i empreses proveïdores són bàsiques. I sobretot formar emprenedors, ciutadans amb empena i projectes des d'uns valors compromesos.

Ens pots parlar una mica de l'RSE i en quina posició està actualment Catalunya i Espanya respecte d'altres països?

Catalunya és un dels països més dinàmics del món com ho demostra que prop d'una de cada 20 memòries de sostenibilitat al món són d'empreses catalanes. I això és així perquè les petites i mitjanes empreses estan començant a entendre que l'RSE no és una opció només ètica sinó vinculada al propi negoci i a la seva estratègia empresarial. Al costat de pràctiques molt interessants, no hi ha hagut el colideratge institucional d'altres territoris.

Però hem de ser una mica crítics envers la pròpia ciutadania: tot i que la tendència millora, l'actitud de compra dels consumidors és incomparablement menys responsable comparada amb el compromís d'altres països. I pel que fa als diners que invertim (plans de pensions, accions, fons d'inversió...) encara no estem acostumats a demanar que es basin en criteris ètics i de sostenibilitat. L'estat espanyol és dels més mal situats d'Europa.

Quin futur immediat, si n'hi ha, es preveu? Seran més les grans empreses que faran memòries de sostenibilitat, les administracions incorporaran criteris de compra pública responsable, els organismes especialitzats aportaran més informació per tal de poder prendre millors decisions, i la ciutadania podrà comprometre-s'hi més clarament en el consum, el treball, les inversions, etc.

Creus que els governs/empreses del nostre país es prenen aquest tema seriosament? Encara hi ha molts empresaris i directius que no volen sentir parlar de temes socials. Diuen que sols els interessen les lleis del mercat sense adonar-se que, cada cop més, la societat té mecanismes per a expulsar una empresa poc responsable del mercat.

Els mercats cada cop seran més intel·ligents. No solament no voldrem comprar productes d'empreses manifestament irresponsables sinó que no voldrem treballar-hi. Com podria explicar als meus fills o en els meus entorns que treballa en l'empresa que contamina el riu o explota nens del tercer món?

La virtut serà que no només castiguem les pitjors sinó que aprenguem a conèixer, reconèixer i premiar les millors.